

Pater Noster (släckt men återtänd 2007)

Svenskt nr: finns ej
Int.nr: finns ej
Lat./Long.: N 57 54, O 11 28
Tidigaste fyr år: 1868
Nuvarande fyr år: 1868
Automatiserad år: 1964
Avbemannad år: 1977
Tornets höjd: 32 m
Lyshöjd över havet: 36 m
Lysvidd: 20 nm

Original optik: 1:a ordn. (1840 mm) dioptrisk planlins med bulls-eye och 7 inslipade ringar, 16 fack á 22,5° samt katadioptrisk krona (18 ringar) och krans (8 ringar) på alla fack, Barbier & Fenestre, linshöjd 2.616 mm, roterande på 10 metallhjul, omloppstid 3 min, urverk med lod (vikt 51 kg), fyrvekig moderatörlampa för rovolja.

Nuvarande optik: 4:e eller 1:a ordn. lins, ännu ej bestämt, juli 2007
Fyrapparat: Ännu ej bestämt, juli 2007
Övrig utrustning: Sjökabel
Byggnadsmaterial: Järn
Tornets färg & form: Röd Heidenstamfyr

Fyrplatsbostäder: Ett bostadshus (4 stora sovrum, matsal och kök) uthus (möteslokal), bagarstuga, kruthus fotogenbod, misthus och källare. Övernattning, kursgård och pensionatverksamhet. Bokas via Susanne Sjögren 0737-000814, www.kurspaternoster.se

Ägare: Statens Fastighetsverk förvaltningsområde syd-väst, Göteborg, 08-696 7000

Kontaktperson: Pelle Stavfeldt Pater Nosters Vänner 0304-673004, www.paternoster-fyren.com

Vägbeskrivning: Närmaste ort är Marstrand, avstånd 3 nm. Taxibåt från Marstrand (Ulf Elmquist) tel 0708-309399, 0303-61822. Östra hamnen är liten men kan anlöpas av motorbåtar.

Övrig information: Redan på 1750 talet planerades en fyr på Hamneskär i Pater Noster skärgården. I stället tändes 1782 en fyr på Carlstens fästning i Marstrand. Fyren blev världens första roterande spegelfyr (Jonas Norberg). År 1868 byggdes så en fyr på Hamneskär som då var Sveriges högsta Heidenstamfyr. År 1887 installerades en femvekig lampräbb för fotogen i moderatörlampan och år 1907 luxljus med den gamla lampan som reserv. Ljusstyrkan ökade från 47.000 till 108.000 Heffnerljus. År 1964 byttes 1:a ordn. linsen mot en 4:e ordn.(500 mm) lins. Fyren släcktes 1977 och linsen togs därefter bort. En modern järnställning med en 220 mm pressad trumlins som orienteringsljus (100W 230V P-28) restes strax öster om den gamla fyrens plats. Efter att Heidenstammaren försommaren 2002 lossats från sitt fäste lyftes fyren den 30 juli ombord på en pråm och bogserades in till fastlandet. Den har sedan monterats ner i alla sina beståndsdelar, blåstrats, förzinkats, reparerats, etc och återplacerades på sin plats 4 juli 2007. Då fyren släcktes 1977 ersattes den av den 26 m höga moderna kassunfyren Hätteberget (nr. 792500, int.nr. C0489) belägen c:a 4 nm VSV Marstrand. År 1891 uppfördes invid fyren en klockstapel som drevs av en liten väderkvarn som gav mekanisk kraft till klockringningen. Som bekant är det ofta stiltje i samband med dimma och idén övergavs till förmån för skott från kanoner. Då sillfisket gick dåligt skyllde fiskarna detta på kanonskotten vid dimma. Det hela blev en regeringsfråga och det bestämdes att under sillfiskesäsong fick man ej använda kanon utan endast skjuta knallskott uppe på fyren (1904). Trots detta förblev sillfisket dåligt. Ett litet fyrmuseum finns i ett uthus.

Skydd enligt lag: Föreslagen som nationalarv, allt. Hamneskär och omgivande öar är naturskyddade.